

MAGYARÁG

Tulajdonos: „Frima” S. A. bejegy. la Trib.
Bihar Fsoc. 1798—1938Felelős kiadó:
Urv. PÁSZTOR EDENE

Alapította: PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő:
Dr Zoltán Jenő

Bejegyezve: Tribunalul Bihar Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, P. M. Viteazul 4.

A megvalósítások embere a munka terén: professzor Ralea Mihály munkaügyi miniszter

Holnap az általános összhang és jóreménység jegyében fogják országsszerte megünnepeelni május elsejét.

Az iparos és magántisztviselő céhek, valamint a munkásság képviselői ez alkalommal nagy kongresszusra gyűlnek össze az ország minden részéből Bukarestbe. A nagygyűlés szónokai kifejezést fognak adni az ország és a király iránti hűségüknek s aztán tárgyalni fogják azokat a kérdéseket, amelyek az ő életérdekeikbe vágnak.

A céhek és munkásképviseletek első országos kongresszusa lesz ez, amelyen az ország munkássága el fogja ismerni az új kormányzati rendszer jó teteményeit, szemlét tartva azon megvalósítások és törvények fölött, melyek 1938. május 1-től 1939 május 1-ig életbeléptek.

Ha visszapillantást teszünk ezekre a megvalósításokra, — könnyű megállapítani, mily nagy számúak és jelentősek azok.

Egy évvel ezelőtt Ralea munkaügyi miniszter bejelentette a kereskedelmi akadémia dísztermében, hogy Őfelsége a király magas kezdeményezésére és az egész kormány közreműködésével megtalálta azokat a törvényeket, amelyek kielégítik a munkásság legsürgősebb szükségleteit.

És az ígért teljesülésbe is ment. Csak néhányat említünk e megvalósítások közül: A munkaalapra vonatkozó törvények; a munkaszerződések, a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó törvények, a Munka és Öröm szervezet létesítése, a szakmai előkészítés és gyakorlat törvényének módosítása; a céhtörvény, a társadalombiztosítási törvény, amely többek között gondoskodik a kiöregedett munkások nyugdíjazásáról;

a szakmai bíráskodás törvénye, stb.

Ezekon kívül a munkaügyi miniszter számos rendeletet adott ki, amelyekkel kielégítő módon szabályozta a munkaadók és alkalmazottak közötti viszonyt.

Igy tehát a munkásság, a mely elé a múltban az emberiesség paradicsomának ábrándképeit festették, anélkül, hogy az

ígéretekből mármint is teljesíthettek volna, most első ízben állapíthatja majd meg, hogy az ő érdekei is kielégítést nyertek, anélkül, hogy ezért bármit is kérnének tőle.

S új megvalósítások jelennek meg a láthatáron. Munkás város létesül a főváros ipari negyedei közelében. Ötéves terv végrehajtásával a fővárosi és vidéki munkásságnak egész-

séges lakásokat fognak biztosítani. Junius hónapban a „Munka és Öröm” intézmény kiállítását hiven és nagyszerűen fogja tükröztetni mindazokat a megvalósításokat, amelyek a romániai munkásság érdekében történtek.

Íme, ezért lesz az idei május elseje a romániai munkások különös örömmünnepe.

AMERIKA VÁLASZA HITLER BESZÉDÉRE:

módosítják a semlegességi törvényt.

(London.) Hitler kancellár beszéde nagy visszhangot keltett a nemzetközi politikában. A washingtoni kábelek szerint Roosevelt elnöknek megküldték a vezérkancellár beszédének főbb összefoglalását. Roosevelt azonban e beszéd értelmét illetőleg nem nyilatkozott. Elmaradt a szokásos pénteki sajtótájékoztató is.

Az Associated Press úgy tudja, hogy Roosevelt elnök a beszéd hatásaképpen újabb intézkedéseket szándékozik tenni a semlegességi törvényt illetőleg. Ez az intézkedés abban merül ki, hogy Amerika háború esetén Anglia és Franciaország számára megfelelő módon nyersanyagkészletet tudjon biztosítani.

A szenátus tagjai körében a beszéd különböző véleményeket váltott ki.

Az általános vélemény az, hogy a beszéd háborúshangú, erőszakos és fellengző volt.

A kongresszus elnöke kijelentette, hogy a beszéd után nem lehet túl nagy bizakodással tekinteni az elkövetkező hónapok elé. Hitler beszéde tele

volt burkolt fenyegetésekkel.

A külügyi bizottság elnöke szerint Hitler egyik mondatával békét akar és a következő mondatában formális ultimátumot intéz Lengyelországhoz. A világ most már látja, mit ér Hitler szava.

Roosevelt átaludta Hitler beszédét

(Washington.) A Fehér Ház egyik titkára kijelentette,

hogy Hitler kancellár beszéde alatt Roosevelt elnök eludt és éppen akkor ébredt fel, amikor a német vezérkancellár befejezte beszédét. Az elnök nem volt hajlandó nyilatkozni Hitler kijelentéseiről. Az amerikai lapok öklömnyi betűkkel közlik, hogy „Roosevelt átaludta Hitler két és félórás beszédét”.

Lengyelország nyugalommal fogadta a német-lengyel szerződés felmondásának hírért

(Varsó.) Az 1934-ben kelt német-lengyel szerződés felmondása, a Havas jelentése szerint, lengyel politikai körökben nem okozott meglepetést. Lengyel körök várták ezt a lépést ama sajtókommentárok után, amelyek naponta jelelték meg a német sajtóban az angol-lengyel szerződés megkötése miatt. Jólértesült lengyel körökben megjegyzik, hogy a szerződés felbontása nem változtat a helyzeten, mert Lengyelország politikája

saját erején, nem pedig paktumokon mulik.

Ugyanezek a körök azt állítják, hogy a Szlovákia határára vonatkozó német-olasz szerződés ellenfeleiben állott a német-lengyel szerződéssel és ezért Varsó úgy véli, hogy a szerződésnek felmondása Németország részéről jogosulatlan és egyoldalú lépés. Lengyelországban nem hiszik, hogy újabb proposíciót tennének a danzigi kérdést illetőleg.

Igazoló jegyek átvehetők az újságáru oknál és a kiadóhivatalban

Öt rendőr sebesült meg Iasiban a betörők- kel vívott tűzharcban

Iasi ápr. 29. Iasiban az utóbbi időben rendkívül elszaporodtak a rablótámadások. A gonosztevők olyan vakmerőek voltak, hogy több ízben a rendőrökkel is felvették a harcot és ezeknek az összecsapásoknak következtében jelenleg is öt rendőr fekszik kórházban.

A rendőrség végül is, hogy ennek a türhetetlen helyzetnek véget vessen, elhatározta, hogy a legerélyesebb rendszabályokat lépteti életbe. Az egész várost felosztották kerületekre és a sorozatos razziákkal valóságos végigszántották. Az egyik ilyen razziázó különítmény a

Bahlui hidon egy gyanús egyénre lett figyelmes. Megállásra szólították fel, mire az futni kezdett. Ebben a pillanatban még négy ember tűnt fel mellettük, akik vele együtt futottak, majd a hid egyik pillére mögé bujva lövöldözni kezdtek az üldöző rendőrökre. Heves, több mint egy óra hosszú tartó tűzharc keletkezett a rendőrök és üldözők között, amely csak akkor ért véget, mikor a banditák municiója elfogyott. Ekkor a rendőröknek négyet sikerült közülük elfogniok, az ötödik elmenekült.

TANGER, A NEMZETKÖZI POLITIKAI ÜTKÖZŐPONT

**Kié Tanger, az angoloké, franciáké,
spanyoloké portugáloké, vagy az olaszoké?**

A tangeri nemzetközi zóna egyike a hódító törekvések nagy célpontjainak. A különböző országok hivatalos közleményei sorra tagadnak meg minden esetleges támadó szándékot, de az az ideges hangulat, amely az itt állomásozó nemzetközi csapatokat és a lakosságot eltölti, ellentmond ezeknek a közleményeknek.

Ime, Tanger jelenlegi atmoszférája úgy, amint azt Joseph Kessel a Petit Parisienben leírja:

Angolok, franciák, spanyolok, portugálok és belgák járnak sietős léptekkel a Kis és Nagy Socco téren. Mindenféle nyelven ujságcímeket ordítanak. Egy angol kapitány irányítja a városi rendőrséget, egy olasz a határrendőrséget kontrollálja, amott egy francia tiszt ad parancsokat, a nemzetközi csendőrség pedig spanyol irányítás alatt áll.

Ez a nemzetközi csendőrség kétszázötven berszülőltből áll és két századra oszlik. Az egyik század a jobb vállán viseli a fegyvert és egy francia főhadnagy parancsszavára hallgat, a másik a bal vállán hordja a fegyvert és egy spanyol főhadnagy kommandójának engedelmeskedik. A két század együttesen is defilál néha.

Kik élnek Tangerben?

A fajok és nemzetek nagy egyvelegében az 50 ezer főt számláló arabokon kívül a spanyolok a legszámosabbak. — Nagyjában 12 ezer spanyol, 1200 francia, 800 angol és ugyanannyi olasz él itt.

A spanyol polgárháború idején a spanyol lakosság itt is két részre oszlott, amely halálosan gyűlölte egymást. Nem hiány az összetűzésekben sem. Ezeknek az összecsapásoknak a nyomait nemcsak igen sok ábrázat, de számos kirakat és kávéházi tükrök is híven őrzik. Ma azonban Franco zászlója lo

bog minden spanyol középületen, a spanyol kolónián nem látható, csak egyetlen párt.

Változnak az idők. A köztársaságiak közül néhányan felcsapnak falangistáknak, másokat Mexikóba, az Egyesült Államokba, Casablancába zavartak. Legtöbbjük azonban odajutott, a „noman's land”-be, a senki országába, illetve olyan országokba, hogy senki sem tudja, hol vannak, még hátramaradt családjuk sem.

Franco tábornok volt hívei pedig egyre türelmelembek. A falangisták úgy verik csizmájukkal az aszfaltot, mintha a város kizárólag az övék volna. Arab gyerekek, órábér ellenében szaladgálnak utánuk és kiáltoznak: „Éljen Franco, éljen a Duce”. De a felnőtt berszülőltök? Teljes közömbösséggel, vagy passzív kíváncsisággal, de egyforma lelkesedés nélkül éneklük akár a Giovinezát, akár a Marseillaisét, akár az Internacionálét.

Németországnak mindenestre nagy tisztelete van előttük, hiszen Németországnak ágyúi vannak. Franco tábornokot győzelmes hadvezérnek tartják. De ugyanakkor tudják azt is, hogy a spanyol Marokkóban élelmiszerhiány van, hogy liszt csak kevés kapható, cukor alig, kávé egyáltalán nem. És azért, ami kapható, órákig kell sorbaállni. Ezenkívül látják még, hogy a Spanyolországból visszatért hadi-

Olcsó lakásra nincs gondja, ha Budapesten megszáll a
METROPOLE-ba Kényelmes, meleg folyóví-
Pesten, VII., Rákóczi-út 58. zes, telefonos szobák 5 P-től!
 Remek konyhával, válogatott fajborokkal, hangulatos cigányzenével várja kedves vendégeit a volt miskolczi
BÖCZÖGŐ
 E hirdetés felmutatója a szobaárából 10 százalék engedményt kap!

GERALDINE exkirályné válik?

Róma, ápr. 29. Zog király kíséretének egyik tagja, aki az albán exuralkodót követte görögországi száműzetésébe, — most visszatért Tiranába. Ez a személyiség olyan kijelentéseket tett, hogy Geraldine exkirályné el akar válni férjétől. A hirt a legnagyobb fenntartással közlik.

London, ápr. 29. Mint a Daily Telegraph jelenti, Anglia nem ismeri el Olaszországot

nak Albánia feletti protektorátusát és ezért az új angol követ megbízólevelében nem is szerepel Victor Emánuel olasz király és császár új címe. Lord Perth, a volt római angol nagy követ az olasz fővárosból való eltávozása előtt ezzel kapcsolatosan megbeszélést folytatott Mussolinivel és mintegy ígéretet vette, hogy az ügy miatt Olaszország nem fog nehézségeket támasztani.

*Ne írja fel,
ugysem telejti el a*

**Wagons-
Lits // Cook
új telefon-
számát:
22-22**

Alkoholmérgezés- ben halt meg egy 9 éves lugosi kisfiú

Lugos, ápr. 29. Csuzmanovics Sándor, a lugosi színház portásának 9 éves kisfia néhány nappal ezelőtt a nagyanyja holtteste felett virrasztók részére vásárolt pálinkából éhgyomorral egy féllitert ivott. A nagymennyiségű szeszital elfogyasztása után elvesztette eszméletét és súlyos állapotban kórházba szállították. — Negynapi kínlás után, anélkül, hogy magához tért volna, belehalt az alkoholmérgezésbe.

24 óra alatt

**KÖTÜNK
KÖNYVEI**

**Pásztor Ede cég
könyvtárában**

Hisztérikus roham után állandóan hátrafelé jár

London, ápr. 29. John Bel-
linger, egy denveri vendéglő
tányérmosója, váratlanul el-
vesztette állását. A megrázkód-
tatástól hisztérikus rohamot
kapott, amely arra kényszeri-
tette, hogy állandóan hátrafelé
járjon. A közlekedési rendőr

letartóztatta, mert lépten-nyo-
mon beleütközött a járókelő-
be. Ideggyógyintézetbe szállí-
tották, ahol az orvosok megál-
lapították, hogy rendkívüli ba-
ja gyógyíthatatlan.

Püspöktüdő megnyit!

Női és férfi társaságok, újonnan berendezett kádfürdők
nyitva! — Iszapfürdők, forró iszappakolások.

Vonat indulás: Oradeáról 8:28 14: — órákor
Püspöktüdőből 11:32 17:12
Állandó autobus közlekedés!

Magyarázó rendeletet adott ki a pénzügyminisz- térium a mozik és zenés lokálok adójáról

Nagyvárad, ápr. 29. Az áprili
elsőjén életbe léptetett
pénzügyi törvényekre vonatko-
zóan a pénzügyminiszteriumból
újabb rendelkezések és felvilá-
gosítások érkeztek a nagyvára-
di pénzügyigazgatóságra.

A rendelkezés tisztázza a
szórakozó helyiségek fogalmát
és megállapítja, hogy melyek
esnek illeték alá. Látványossá-
gi adó alá esnek azok a helyi-
ségek is, amelyeknek nincse-
nek állandó zenészei, vagy ar-
tistái, így azok is, ahol alkalmi
zenészek játszanak, vagy
artisták lépnek fel.

Nem esnek látványossági
adó alá azok a fogyasztási helyi-
ségek, amelyek rádióon ke-
resztül közvetítenek — bel-
vagy külföldről — zenét. Vi-
szont adó alá esnek a patefon,
vagy gamofon zenét közvetítő,
vagy zongorával bíró helyisé-
gek.

A zenés és szórakozó helyi-
ségek a lakbér érték után adóz-
nak.

A mozikat illetően megál-
lapítja a rendelet, hogy április
15-től megkezdtek a filmek
pénzügyi engedélyeinek a ki-
bocsátását. A jövőben egyet-
len filmet sem lehet játszani,
mielőtt a pénzügyi közegeknek
be nem mutatják a pénzügyi
engedélyt, hogy bejegyezzék az
előzetesen befizetett adót.

A nyári mozik az előadás
megtartása esetén 30 százalé-
kos kedvezményben részesül-
nek, amikor az előadást a te-
remben tartják meg, 70 százalé-
kos kedvezményt élveznek.

A bélyeg ügyosztály közli,
hogy a kereskedőknek és ipa-
rosoknak 50.000 lei adóalapig
nem kell könyvet vezetniük.
Az 50.000 leien felüli adóalap-
pal bíró kereskedők és iparo-
sok május 15-ig be kell sze-
rezzék ezeket a könyveket.

Az új rendelkezések alapján
fel kell bélyegezni a főkönyve-
ket is.

Az egyben levő főkönyv és
számla lapjait 10 plusz 2 leies
bélyeggel kell felbélyegezni.

Minden kisiparos köteles raktárkönyvet vezetni

A forgalmi adó ügyosztály
közli, hogy minden egyes ipa-
rosnak és kereskedőnek, aki
forgalmi adót fizető gyáráktól
vásárol árut, kötelessége rak-
tárkönyvet felfektetni, amely-
be időrendben és naponként be

A közkereseti és letéti tár-
saság alakjában működő ke-
reskedők az illeték egyenérték
vallomást legkésőbb május 15-
ig be kell nyújtás a pénzü-
gyigazgatósághoz.

kell vezesse pontosan és adat-
szerűen a gyárak által kiállí-
tott számlákat, valamint az
eszközölt eladásokat.

E törvényszakasz tehát kü-
lön raktárkönyv vezetésére kö-
telezi mindazokat az iparoso-

kat és kereskedőket, akik olyan
gyáráktól vásárolnak árut,
amelyek forgalmi adó alá eső
iparcikkeket állítanak elő. Mig
a múltban kötelezettségük
csak arra terjedt ki, hogy a
gyáráktól kapott számlákat
megőrizték, 1939. április első-
jétől kezdődőleg a számlák
megtartásán kívül külön rak-
tárkönyvbe kell bevezessék vá-
sárlásaikat és egyben eladásai-
kat is.

A raktárkönyvet a cégeknek
láttamoztatni kell a pénzügy-
igazgatóságon, a II. emelet 36.
számu szobában.

Újabb haladék érkezett a
részvénytársaságok adóvallo-
mására. A részvénytársaságok
május 31-ig kötelesek a vallo-
másaikat benyújtani.

sem
hátramaradott csatlakozó

Egészen új 50-es, alig hasz-
nált 500-as csibe keltető gép,
továbbá 500-as műanya, külön
féle csibe etető és itató edé-
nyek, szárny és lábjelző gyü-
rűk kaphatók Oradea, Str.
Franceza 12.

Repülőgépen vitték Londonba Hitler beszédének szövegét

(London. Hitler beszédének
elhangozása előtt külön repülő
gép érkezett Németországból,
amely több példányban hozta
a beszéd angol fordítását és
két másolatot az eredeti szö-
vegről. A beszéd 100 oldalra
terjedő dokumentum, úgyhogy
illetékes köröknek nem volt
még alkalmuk kommentálni
azt, mielőtt a kormány tag-
jai és a külügyminiszterium
alaposan áttanulmányozták
volna a beszédet. Egyes pon-
tokkal szemben azonban már
is véleményt nyilvánítottak
Angliában. Elsősorban az
1935-ös flottaegyezmény kér-
césében. Angol politikai kör-
ök szerint ezen egyezmény
egyetlen pontja sem irányozza
elő a felmondás lehetőségét
és hogy a zangol külügyi-
miniszterium és Ribbentropp
között történt levélváltás ál-
landó és kategorikus jellegű-
nek minősíti a német és an-

gol flotta közötti globális
arány 35 százalékban történt
megállapítását.

Más hírek szerint az angol
kormány nem tulajdonít nagy
fontosságot a tengerészeti
egyezmény felmondásának, ha
annak helyébe olyan szerző-
dést lehet kötni, amelynek ér-
telmében az angol és német
kormány kölcsönös tájékozta-

tót nyújtana egymásnak flot-
taépítkezéseik felől.

Makulatura

újságipapír nagy tételben is kapható
Pásztor Ede cégnél
Oradea, Piața Mihai Viteazul 4. sz.

Május 1-i nagygyűlés Nagyváradon

A hagyományos május 1-i munkásünnepet az idén a
helybeli szervezett munkásság a Vilson uccai nagy Munkás-
otthonban délelőtt 10 órai kezdettel ünnepli meg.

A munkásünnepet az összes nagyváradai munkás és al-
kalmazotti céhek közösen rendezik.

A nap jelentőségét román és magyar szónokok méltatják.

A céhek vezetőségei felhívják az összes munkásokat és
alkalmazottakat, hogy minél impozánsabb számban jelen-
jenek meg.

Mennyi adót fizettünk a múlt költségvetési évben

Biharmegye és Nagyvárad kitett magáért az előirányzott adók 90 százaléka befolyt

Április elsejével véget ért a költségvetési év és a pénzügyigazgatóság is lezárta az elmúlt esztendő. Ami azt jelenti, hogy befejezte az inkasszót az elmúlt évre. És megkezdte az ideire...

A költségvetési év végével a pénzügyigazgatóság könyvelési osztálya Salageanu főtanácsos irányítása mellett megcsinálta az évvégi zárlatot és beszámolt erőfeszítéseiről... Amelyek egy kicsit a mi erőfeszítéseink is.

A kimutatás fényt vet a vár megye finansziális viszonyaira, fizetési képességeire. Mintegy keresztszemetet adja gazdasági életünknek.

A pénzügyigazgatóság kimutatása ezen a téren jó bizonyítványt állít ki rólunk. Fizettük az adót becsülettel. A számok beszélnek és ezek szerint az 1938-39 esztendőben sokkal többet fizettünk be adóba, mint az előző esztendőben.

Ebben az évben fizetőképesebbek voltunk...

Nézzük tehát mit mondanak a számok.

A pénzügyek vezetői már az év elején tudták, hogy ebben az évben fizetőképesebbek leszünk, mint a múlt évben voltunk és ennek megfelelően több bevételt is irányoztak elő. Az elmúlt évi egyenes adó előirányzat 33 millió 523.220 lei és ebből

76 millió 589.465 lei folyt be.

Az előirányzott, illetve kivetett összegnek tehát a

92 százalékát egyenlítettük ki.

Az előző évben csak 62 millió 382.136 lei volt a kivetés és ebből 57 millió 719.772 lei folyt be. Érdekes, hogy — bár abban az évben még az előirányzott összeg sem tette ki a most befolyt összeget — a kivetett összegnek, akkor is a 92 százaléka folyt be. Egyenes adó címén tehát az 1938-39 évben mintegy 20 millió lejjel többet fizettünk be, mint az előző évben.

A közvetlen adófizetés már nem mutat ilyen kedvező arányszámot. Közvetett adó címén 10 millió 965.358 lejt vettek ki. Ebből azonban csak

7 millió 673.805 lei folyt be. Tehát 72.4 százalék.

Amíg azonban az adózók a pénzügyminisztériummal szemben megtették a kötelezettségüket, a többi minisztériummal szemben nem teljesítették ilyen mértékben fizetési kötelezettségeiket. A többi minisztériumok részére a kiosztott földek, házhelyek árából, erdőbűntetésekből stb., 25 mil-

lió 455.892 leinek kellett volna befolyjni. Ezzel szemben csak 2 millió 618.218 lei, tehát 10.3 százalék folyt be.

Bár ezek az adók is szép összeget tesznek ki, legjelentékenyebb összeget, mégis a hátralékok teszik ki.

A biharmegyei adófizetőknek 543 millió 451.892 lei hátralékuk van

és ebből, ebben az évben 30 millió 224.116 lejt egyenlített ki. A hátralék összeg különben csak most csökkent le egy fél milliárdra, mert

224 milliót jövedelmezett a pálinka...

Jelentős összegek — sőt az összbevétel nagyobb része — folyt be a kivetés nélküli adókból is. A kivetés nélküli egyenes adókból személyzeti adó, lökekamat adó — 71 millió 901.368 lei folyt be. A kivetés nélküli közvetett adókból pedig — fogyasztási adó, forgalmi adó, látványossági adó, cukka, pálinka utáni adó

224 millió 794.741 lei.

Előzetes kivetés nélkül jutott még a többi minisztériumoknak 10 millió 669.774 lei, a nemzetvédelmi alapnak 16 millió 556.721 lei és az összesítésből kiderül, hogy Bihar-

megye az elmúlt év folyamán összesen

424 millió 635.740 lejjel

járult hozzá az állam háztartásához.

Amint az egyenes adóknál kitűnt, a kivetés nélküli adóknál is áll az a tétel, hogy az idén jóval többet fizettünk be adó címén, mint az elmúlt évben. Amíg az egyenes adóknál, mintegy 20 millióval fizettünk többet, addig a többi tételknél, különösen a kivetés nélküli közvetett adók terén mutatkozik az idén többet. Ezen a címen az idén

307 millió 375.883 lei

eddig a pénzügyigazgatóság másfél milliárd lei hátralékot tartott nyilván.

Ebből az összegből ugyanis a Lőblé szeszgyár egyedül kilencszázegynéhány millióval volt képviselve.

Ez a pénzügyminisztérium által kirótt szeszbírság volt, amelyet a nagyváradai tábia az idén jogerősen megsemmisített. Így ezt az összeget a pénzügyigazgatóság is leírta és a hátralék a másfél milliárdról egyből egy félmilliárdra csökkent.

mig tavaly 251.856.398 lei folyt be. A kivetés nélküli adóknál tehát

55 és fél millió lejjel fizettünk be többet

mint tavaly.

Hogy azonban a fizetés-többet még se legyen ilyen nagy arányu, voltak közvetett adófételek, amelyeknél kevesebb folyt be, mint tavaly. Tehát az idei összadó címén befolyt 424 millió 635.740 lei összeggel szemben tavaly 378.764.399 lei folyt be és így az idén összesen

46 millió lejjel folyt be több mint tavaly.

Nagyvárad kivette a részét mindenkiből

Ha így némi meglepéssel és a nagy számok iránti tisztelettel tekintünk a teljesítményre, meg kell állapítani, hogy abból Nagyvárad város alaposan kivette a részét. A vármegyére kivetett 83 millió egyenes adóból Nagyváradra 45 millió esett és ebből a város 41 millió 909.615 lejt be is fizetett. A kivetett összegnek tehát 91 százalékát egyenlítették ki. Körülbelül ilyen az arány a közvetett és kivetés nélküli adók terén is és megállapítható, hogy a város a fennmaradó összeg, a kivetés nélküli adónak is körülbelül a felét viselte a vármegyével szemben. Az össz inkasszónál is körülbelül ugyanez az arány és Nagyvárad a megyében befolyt 420 millió lei adóból egyedül

218 millió lejt fizetett be.

A fentiekből kitűnik, hogy ezek az összegek milyen címen folytak be. Feltűntetjük az egyenes és a közvetlen adó címén befolyt összegeket és megemlékeztünk olyan tételekről, mint személyzeti, forgalmi adók is. Ha ezeket a tételeket közelebbről megnézzük, meg lehet állapítani, hogy tulajdonképpen milyen címen folyt be legtöbb a pénzügyigazgatóság pénztárába. A már kimutatott összegekből személyzeti adó címén 51 millió 543.170 lejt, forgalmi adó címén pedig 60 millió 465.854 lejt fizettünk be. Tekintélyes összeg folyt be a cukka és pálinka után fizetett adóból is és ezen a címen 25 millió 934

ezer lei folyt be, mint látványossági adók 2 millió 251.896 lei jövedelmet hoztak az államnak.

A kimutatás igen kedvező ránc nézve. A 92 százalékos összteljesítménnyel még mindig igen előkelő helyet foglalunk el az ország vármegyéinek sorában. Feltétlen elismerés illeti meg ezért felsőbb helyről is a nagyváradai pénzügy-

igazgatóság tisztviselői karát. És egy kicsit — a bihari adófizető polgárokat is. (t. t.)

Saját termésű

FAJBORON

kisüsti pálinkák olesó árban

1 liter jó asztali bor 10 Lei

5 " vétélnél 9 Lei

Marghita Uradalom borderakata

Piaja Mihai Viteazul 1. Fűcsöl palota

Kötéláltali halálra ítélték a gyulai rablógylkost

Budapest, ápr. 28. A gyulai törvényszék tegnap ítélkezett Pálffy István fölött, aki háromrendbeli rablógylkosságot kö-

vetett el. A törvényszék Pálffy Istvánt kötéláltali halálra ítélte. Pálffy felebbezett az ítélet ellen.

Erdély magyar gazdasádsadalmának kérdéseiről tárgyal dr Szász Pál a földművelésügyi miniszterrel

Bukarest, ápr. 28. Dr. Szász Pál, az Erdélyi Gazdasági Egy let elnöke, a Front igazgatósági tagja, a napokban hosszas kihallgatáson jelent meg N. Cornateanu földművelésügyi miniszternél. Dr. Szász Pál részletesen megbeszélte az erdélyi magyar gazdasádsadalomnak a földművelésügyi kormányzattal kapcsolatos kérdéseit. Többek között szönyegre

került a magyar gazdasádsadalomnak az állami gazdasági szervezetekben való arányos képviselete, a mezőgazdasági termények értékesítésének az ügye stb. A földművelésügyi miniszter nagy érdeklődéssel és megértéssel hallgatta az előterjesztéseket. Egyes kérdésekben dr. Szász Pál rövid időn belül újabb javaslatokat fog tenni.

Vitorlamester és londoni milliomos- lány érdekes kalandja, mely házassággal végződik

**Megszöktek az
anyós elől, de az
após és zehozta
a titatokat**

Balaton, április végén. — A tudószeleztető tavaszi pihenőre érkező újságíró a meghitt kis balatoni üdülőhelyen az aranyzöldkeretes tündéreké tó képén kívül egy meglepetés fogadja. A tóparti sétányon minduntalan feltűnik egy ifju és szemmeláthatólag szerelmes pár: a magas, téglaszínű fiatalember és a vattaszőke ifju hölgy, akiknek személye a mult nyárról egy zord, de ezer százalékosan modern regény élő lapjairól ismeretes. A regény az elmúlt nyár végén heppiend nélkül végződött be, az üdülőhely közönségének őszinte bánatára. Látszólag. Mert a zord regény, mint utób kiderült, a legmézesebb heppi-
enddel végződött.

A Miss és a vitorlamester

Az exkluzív, finom kis üdülő hely tavalyi szenzációja először a fiatalember volt, akit nevezhetünk nyugodtan dr. G. Károlynak s aki a hasznavehetetlen diplomával a zsebében, szép sportmultjára való hivatkozással beszegődött az üdülőre vitorlamesternek.

Ez a jachtvilágból átvett, szép cím azt a köznapi foglalkozást takarja, hogy a doktor ur kezelte nagy szakértelemmel az üdülő bérvitorlásait és vitte sétatavitorlázni az üdülőhely gazdag vendégeit. A vendégek persze főleg a hölgyek köréből kerültek ki. A misszek „dakter matrausz” nevezték a vitorlák avatott kezelőjét. Vendégei közül is legszorgalmasabb volt az az ifju londoni hölgy, akit nevezünk talán miss Elly W.-nek. Olyan angol amerikai keverék hölgy volt, akit a jóindulatu és előkelő, arisztokrata mamával és vérbeli amerikai papával, azaz „daddy”-vel áldott meg az ég. A lady Londonban élt, a daddy Newyorkban, ahol motorokat gyártott, szép üzleti sikerrel.

Az elmúlt nyáron a miss nem boldogította sem a ladyt, sem a daddyt, hanem felpattant pompás kétmotoros kis repülőgépre és kalandozásra indult. Így jutott el a Balatonra, ahol heteket töltött. Idejét pompásan használta fel, mert mire megtanulta volna a balatoni vitorlások kezelését, halálosan beleszeretett „dakter matrauszba”.

A szökés

A szerelem ki is virult volna, ha meg nem jelenik az európai légijáratok megengedett legnagyobb sebességével a lady, akinek gondossága révén a magányos iroda pontosan tá

jékoztatta a miss készülő szerelmi regényéről.

A vérig sértett lady, aki úgy vélte, hogy elég volt a családban egy szerencsétlen házasság, megjelent a fürdőhelyen és keresni kezdte a leányát. A miss éppen leckéket vett a vitorlakezelő urtól a vizen s part ra lépve, a mindentudó fürdő titkártól értesült a lady megjelenéséről. A miss is azonnal tudta, hogy mi következhet, azért az elámult vitorlakezelőt becsomagolta bérelt autójába

s azon shortosan vágatni kezdett a pesti repülőtér felé, ahol a gépe állott. Utközben néhány szóval megállapodtak abban, hogy a miss megszökteti a „matrauszt”, aztán jöjjön, aminek jönni kell.

A lady türelmesen, bár szigorúan várakozott a szállóban, talán éppen addig, amíg megérkezett a távirat, hogy a fiatalok szerencsésen földet értek a croydoni repülőtéren. A lady, igazi ladyhoz illően, nem kapott migrént, hanem jegyet

váltott a következő gépbe és elindult. Az ifju pár azonban nem a legjobb hangulatban érkezett meg a szigetország fővárosába. „Dakter matrausz” közölte, hogy nem lesz ingyenélő a lady birtokán, ő dolgozni akar és eküvőről csak akkor lehet szó, ha az imádott misst el is tudja tartani. Szó szót követett és a repülőtéren ugy ősz szekaptak, hogy két külön taxin távoztak.

A történet nyári része ezzel zárult.

Az idei fejezete azzal kezdődött, hogy a miss ismét egyedül, megjelent a félig üres üdülőben, beköltözött régi szobájába és naponta kijárt szomorkodni a kikötőhöz, ahol éppen akkoriban kezdték ujjafesteni a nyomtalanul elfünt „dakter matrausz” vitorlásait.

A megoldás autón érkezik

Nyolc nappal ezelőtt egy óriási turaauto állott meg a tó partján, éppen ott, ahol a miss szomorkodni szokott. Az autóból természetesen a daddy szállt ki, frissen, ruganyosan, szóval éppen úgy, ahogyan azt egy 21 éves miss lelkivilága megköveteli, amikor bánatában nincsen más férfítámasza, mint az ő fess, gazdag, hódító daddye. A miss a daddy nyakába omlott, de nem feledkezett meg arról sem, hogy az óriási turaauto volánja mellett mozdulatlanul üldögélő, behuzott kalapu fiatalemberre ne pillantson. Ismerősnek találhatta az ismeretlen válltartását, mert a daddyhoz fordult:

— Daddy, kit hoztál magaddal?

— A vőlegényedet, fiam — válaszolta daddy jobb filmhőskörökben megszokott, angyali flegmával. A volán mögül pedig kibujt teljes életnagyságban dr. G. Károly ur. A miss persze tudta, mi a kötelessége. A kedves jelenet után a daddy az ő megszokott, derűs nyugalomával mesélte el, hogy a doktor megtakarított leckedijakból átkejt az Óceánon, egyenesen elment hozzá és elmondott mindent. Munkát kért. A daddy előbb a motorgyárban alkalmazta, aztán kipróbálta, mint vízi embert és néhány

hónap mulva floridai motorcsónakversenyeken „dakter matrausz” sorra nyerte a verse-

nyeket a daddy gyárának.

A folytatás ugyebár, filmekről közismert.

A légitámadás ellen

Francia katonák speciális zaj-felfogó készülékeket próbálnak ki.

Őfelsége látogatása a piperai repülőtéren

Bucuresti, ápr. 29. Őfelsége II. Károly király látogatást tett tegnap a piperai katonai repülőtéren. Az uralkodó előtt Popescu kapitány mutatta be az I. A. R. repülőgépgyár által gyártott új repülőgépet, melynek „I. A. R. 80” a neve. Őfelsége nagy érdeklődéssel figyel-

te a legmodernebb technikai követelményeknek megfelelő gép teljesítményeit. A Popescu kapitány által bemutatott légi gyakorlatok azt bizonyították, hogy ez az új típusú gép rendkívüli teljesítményekre képes és ezért szakkörökben nagy eredményeket fűznek hozzá. Ez-

után a „Nardi” típusú vadászrepülőgéppel mutatott be érdekes gyakorlatokat Stoian pilóta Őfelsége előtt. Az uralkodó, aki délután 5 óráig a repülőtéren tartózkodott, érdeklődött minden olyan kérdés iránt, amelyek a légi felszerelés és kiképzésre vonatkoznak.

A Magyar Népközösség központi irodája közli:

19. sz. jelentés. Csikszere-dán megalakult a Népközösség csikmegyei tagozata. Elnök dr. Kolumbán József, alelnök dr. Abrahám József és dr. Máhé László, főtitkár Adorján Imre, a Magyar Párt volt főtitkára, titkár dr. Szatmári József. A Kulturális Szakosztály elnöke Biró Ferenc főesperes plébános, a gazdasági szakosztályé dr. Pittner Árpád, a szociálisé dr. Kovács Károly. A többi alosztályok vezetőit később jelölik ki. — A gyergyói magyarság megszervezését a közeljövőben a központi kiküldöttek jelenlétében fogják megejteni. — Az ideiglenes jelleggel bíró megbízatást azért vállalták mindnyájan nagy lelkesedéssel hogy a magyarság ne maradjon továbbra is képviselő nélkül s meg tudja tenni mindazokat a lépéseket, amelyeket a nép érdekei megkívánnak.

20. sz. jelentés. A különböző vidékekről beérkező jelentések szerint a nemrégiben kinevezett tartományi nemzeti munkavédelmet ellenőrző bizottságok megkezdték működésüket. Ez a körülmény a magyar munkások, tisztviselők és egyéb alkalmazottak körében komoly aggodalmakat váltott ki. Ezzel kapcsolatosan hangsúlyozni kívánjuk, hogy a kisebbségi kormánybiztosok működéséről szóló szabályrendelet II. szakaszának 2. pontja a következőket tartalmazza: „A román állampolgárok nyelv, faj, vagy vallás különbség nélkül egyenlők a törvény előtt, amellyel szemben tisztelettel és engedelmességgel tartoznak” (Az alkotmány 5. szakasza). — A 3. pont szerint: „Az érvényben levő törvények az összes román állampolgároknak nyelv, faj, vagy valláskülönbség nélkül ugyanazokat a polgári és politikai jogokat biztosítják, ugyanazzal a bánásmóddal és ugyanazzal a biztosítékokkal. Ebből következik: a kisebbségi román állampolgárok az ország többi állampolgáraihoz hasonló feltételek mellett gyakorolhatják különböző foglalkozásaikat és közhivatalokban és szolgálatokban helyet foglalhatnak”. (Az alkotmány 27-ik szakasza). — A Magyar Népközösség és Front Alosztálya legfontosabb és elsőrendű feladatának tartja, hogy a jogegyenlőség elvét a gyakorlati életben is érvényesítse. Megítélése szerint senkinek nem áll jogában valakit munkahelyéről eltávolítani azért, mert magyar etnikai származása. A törvények, elsősorban az alkotmány, mely az állampolgári jogokat és kötelezettségeket írja elő, még a lehetőségét is kizárják az ilyen elgondolásoknak. A magyarság vezetői éppen ezért legutóbbi bukaresti tartózkodásuk alatt ki is fejtették álláspontjukat az illetékes kormányzati tényezők előtt. Ennek következtében nem tekinthető fel, hogy az alkotmány és a törvények határozott intézkedéseit bárki is megszegné.

Amennyiben azonban mégis olyan jogsérelmek állhatnának elő, amelyek a magyar etnikai származású román állampolgárok megélhetését tennék kétértelművé, az esetek azonnali jelentését kérjük.

Geraldine királyné volt magyar titkárnője megrázó részleteket beszél el a tiranai menekülésről

Budapestről jelentik: Most érkezett Budapestre Larissából az albán események első hítese szemtanúja, Geraldine volt királyné magyar titkárnője. A vékony, kreol, nagyon fiatal görkisasszony nyár óta volt lent a királyi párnál. — Gyönyörű volt a nyár a tengerparton, Durazzo mellett — meséli. — Nem is a tengerparton laktunk, hanem

bent a tengerben, cölökre épített bungalókban.

Egész nap fürdőruhában mindannyian. Geraldine királyné remek úszó, naponta mélyen kiuszott a tengerbe...

— Sokat volt vele együtt?

— Leginkább egyedül szerettem lenni a király a királynéval — mondja a grófnő. — Később, Tiranában más volt az élet. Nagyon szép volt a tiranai palota, teljesen modernül berendezve, csak a márványterem volt keleties. A királyné itt már nagyon el volt foglaltva, délelőtti albánul tanult, kitűnő eredménnyel. Én a magam részéről bizony csak annyit tudok, hogy: undnutz marrvesh! — nem értem! És ezt: Falamineris! Köszönöm.

— Érintkeztek az odavaló előkelőségekkel?

— A diplomata-feleségekkel természetesen. Azonkívül a hegyekből a törzsek vezetői ünnepségek alkalmával lejöttek, színpompás nemzeti viseleteikben. Viszont kár lenne őket operettfiguráknak képzelni. Mert urak, a szó ősi értelmében tefőtől talpig és a mai generáció már főbbnyire külföldön is nevelődött. A nőkkel bajosabb érintkezni, mert nem igen tudnak nyelveket. Még csak nemrég vetették le a fátylat. Aztán tudja-e, hogy felosztatták a hárameket?

— Tudom, de hogyan?

— Egyszerűen mindenkinek el kellett bocsátani az időrendben első feleségen kívül a többieket.

— És mi lett ezzel a rengeteg nővel?

— Bizony nem tudom. Geraldine királyné a szőnyegszövő ipar fellendítésével akarta őket foglalkoztatni. Gyönyörű szőnyegekkel tudnak szóni,

egészen más mintájuakat, — mint bárhol a világon.

— Hogyan fogadta a királyné, hogy el kell hagynia a trónt?

— Nem tudom. Mi csak azt tudjuk, hogy éjjel félkettőkor csomagolni kellett, gyorsan, hogy napfelkelte előtt menekülhessünk. A királynét felöltötték. A haját lekötötték fáttyollal. A király bundáját adták rá. Aztán két matracot fektetünk a királyné autójába. Őt csak az izgatta, hogy kis fiát másik autón kellett vinni. Aztán jött az út hegyen völgyön át. Az autók csak bukácsolva tudtak haladni. Florinában meg kellett állni, hogy a királyné táplálja kisfiát.

— Hát maga táplálja?

A közigazgatási bíróság nem foglalkozik anyagi természetű kérdésekkel

Puskás Alexandru nagybányai iskolaigazgató az elemi iskolai oktatásról szóló törvény idevonatkozó szakaszai alapján a várostól ingyen lakás, fűtés és világítást kért. Mivel azonban neki saját háza van a város mindezt havi 2000 lejellel megváltotta. A város azonban később arra való hivatkozással hogy annak, akinek saját háza van, nem jár semmi ilyen kedvezmény, beszüntette az ösztöszeg folyósítását. Puskás iskola

igazgató erre közigazgatási keresetet indított a belügyminisztérium ellen és a nagyváradi tábla tegnap foglalkozott a keresettel. Puskás keresetét dr. Osan Gavril tartotta fenn. A tábla azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy anyagi természetű sérelmet nem lehet közigazgatási úton orvosolni, mert közigazgatási keresetnek, csak jogi sérelm esetén van helye és az iskolaigazgató keresetét elutasította.

A Szovjet Eszt és Lettország függetlenségének garantálását is kéri

London, ápr. 29. A Daily Mail szerint Maisky londoni szovjet nagykövete ma adja át a szovjet ellenjavaslatát. Ezek szerint azt kéri, hogy Anglia és Franciaország szavatolják a Szovjet területi épségét. Anglia és Franciaország biztosítsák Esztországot és Lettországot függetlenségét. Módosítsák a lengyel-román és lengyel-angol

egyezményt olyan módon, — hogy azok semmi körülmények között se irányulhassanak a Szovjet ellen.

Leszek

Ócska ólmo

Cim a kiadóban

Dr Jinga nemzetgazdasági alminiszter érdekes előadása a román-német szerződésről

„Románia Németország élettere, Németország Románia élettere“

(Kolozsvár.) Victor Jinga nemzetgazdasági államtitkár nagyérdeklődéssel előadást tartott tegnap délután a román-német gazdasági szerződés és a német életter problémája címen. Közép- és Délkelet-Európa — kezdte az előadó — mindig nyugtalanító problémákat vetett fel a világ közvéleménye számára. Kant Völkenbundjától kezdve Martinovics, Kossuth Lajos, Nicolae Balescu, dr. Prohászka, Aurel C. P. Popovits dunai formulái keresztül és Neumann Mitteleuropáján át egészen az életter doktrínájáig ugyanazt a vezérvonalat látjuk, amit a germanizmus terjeszkedésének megszervezésére irányuló törekvés képviselt a világ e részén s ami Hitler Mein Kampf-jában kulminált. Az előadó ezután a Mein Kampfból idéz, amelyben Hitler kijelentette, hogy az országok határait emberek csinálták és emberek változtatják meg. Délkeleten Németország nyersanyagokat és ipari termékei számára piacokat akar szerezni. Tehát Németországnak érdeke, hogy ezen a területen növelje a nyersanyag termelést. Az előadó ezután felteszi a kérdést, hogy a német gazdasági terjeszkedés veszélyt jelent-e Románia számára. Szerinte nem. A német gazdasági terjeszkedés fennállt a múlt században is, amikor a román állam sokkal gyengébb volt és mégsem igazták le Romániát. Délkelet-Európa közgazdasága azonban nem teljesen kiegészíti a német közgazdaságnak, úgyhogy klienseket és szállítókat kell keresnünk Németországon kívül is. Ha Délkelet-Európa iparosodik és civilizáltabbá válik, az illető államok erősebbek lesznek, nemzeti öntudatuk élénkebb. Ez államok célja, hogy Németországgal gazdasági kapcsolataikat teljes politikai függetlenség alapján szervezzék meg, — amely nem hogy kizárná, de elismeri és kielégíti a német nép gazdasági szükségleteit. Az előadó ezután a német-román gazdasági kapcsolatok történetét vázolja, majd megállapítja, hogy Németországba irányuló exportunk felét petróleumtermékek képezik. Gazdasági kapcsolataink Németországgal — mondja az előadó — arra a természetes következtetésre vezetnek, hogy Románia is a német életterhez tartozik, de ugyanakkor el kell ismerni, hogy Németország viszont Románia életteréhez tartozik.

Az előadó ezután a német-

román szerződés strukturáját boncolgatja és kitér a szabadzónák kérdésére, ami bizonyos fokú nyugtalanságot keltett. Megállapítja, hogy az első szabadzónát 1881-ben Hamburgban létesítették. A szabadzóna a szabad cserekereskedelem utolsó menedéke. Minden civilizált államban vannak szabadzónák. Így Németországban Hamburgban, Lübeckben, Stettinben, Olaszországban Triestben, Fiumében, Genovában, Nápolyban és Vencében, Dániának Koppenhágában, Svédországnak Stockholmban, Göttingenben és Malmőben, Spanyolországnak Barcelonában, Magyarországon Budapest Csepelen, Görögországnak Szalonikiben stb. Romániában első szabadzónákat Galatjában és Brailában állították fel. 1930-ig Sulinában szabadkikötő volt. Mit jelent a szabadzóna? Megkönnyíti a tranzito kereskedelmet, ellátja

a vasutak és hajók forgalmát, a kereskedő kellő időben vásárolhat és raktározhatja el az áruát és eladhatja a legalkalmasabb időben anélkül, hogy a vámterhek megakadályoznák. Szabadzónákban iparokat is lehet létesíteni, főleg finomító iparokat, amelyek nincsenek hátrányára az illető ország nemzeti iparának. Azokban az országokban, ahol nincs szabad csere, nincsen szükség szabadzónára, sem Angliában, sem Belgiumban nem ismerik a szabadzónát. Előadó azzal fejezte be, hogy a román iparosodást a szabadzónák nem fogják megakadályozni és Romániára még nagy feladatok várnak a közeljövőben.

Orvosi hír. Dr. Klein Gyula orvosi rendelőjét Str. Gen. Holban 38. alól, Str. Brătianu 69. alá helyezte át. Rendel: bel- és női betegek részére d. e. 10—12, d. u. 3—5-ig.

Mától kezdve kaphatók ajándékakciónk igazolójegyei

Ezuton közöljük t. olvasóinkkal, hogy a napokban lejárt 40-ik számú szelvény volt az utolsó, aki tehát ezen sorozatig gyűjtötte a szelvényeket, jogosult azok ellenében átvenni a bizományosnál vagy lapárusnál az igazolójegyeket, amelyek résztvesznek az ajándékozási akcióban. Mától kezdve ezek a jegyek mindenütt kiválthatók, kérje tehát mindenki a lapárusnál és ügyeljenek arra, hogy 1 leles repülő-

bélyeg nélkül a jegyeket senki el ne fogadja, miután enélkül azok teljesen érvénytelenek. Kedden ismét egy újabb ajándékozási akciót kezdünk meg, figyelje tehát mindenki a lapában újból megjelenő szelvényeket, azokat kivágva, őrizze meg, mert t. olvasóink csak így módon fogják tudni igazolni, hogy a lapnak állandó olvasói és így jogosultak résztvenni újabb nagyszabású ajándékozásunkban.

A Semmitőszék vissza- helyezte állásába dr. Csengeri István szátmári közjegyzőt

Nagyvárad, ápr. 29. — Dr. Csengeri István szátmári közjegyzőt néhány évvel ezelőtt elmozdították állásából. Az elmozdított közjegyző közigazgatási keresetét indított és az a nagyváradi tábla foglalkozott. A tábla annak idején elutasította a jegyző keresetét, aki a Semmitőszékhez felebbezett. A Semmitőszéktől most érkezett le a nagyváradi táblához a döntés. A Semmitőszék tanácsa — véleménykülönbség után — arra az álláspontra helyezkedett, hogy a közjegyzők

helyzete jogi szempontból azonos a bírók jogi helyzetével és

Braziliában szírájkol- nak a zálogházak

Rio de Janeiro, ápr. 29. Brazília zálogházai kimondták a szírájkol, mert Vargas elnök külön rendelettel 12 százalékra korlátozta az elzálogosított tárgyakra adható kölcsön legma-

csak fegyelmi uton mozdíthatók el. A Semmitőszék tehát döntésében helyt adott a közigazgatási kereseknek és az igazságügyminiszter elmozdítást elrendelő határozatát megsemmisítette.

János bácsi

hallotta-e a nagy beszédet? Mi a véleménye?

— Hallottam, instálom, oszt most már megérttem, hogy a Ruzvelt sürgönyire miér nem válaszolt a címzett is sürgönyileg. Mer' hogy nagyon drága lett volna, miután a sürgönyöket szavanként kell fizetni. Mán pejig itt nagyon sok szót, ha egyéb nem is.

— Mégis, mi lesz a következménye?

— Azt én nem tudom, de annyi bizonyos, hogy két felmondást történt. Egyrészt a német-angol flótaegyezményt, másrészt a lengyel-német cimboraszerződést, miután azonban a beszéd április 28-án hangzott el, felmondani pejig csak május elsején lehet, szerintem a felmondás nem érvényes. Ami a flótaegyezményt illeti, ezután fog kiderülni, hogy ki a szerencsésebb flótás a lengyelek pejig úgy veszem észre, hogy mán kimontták a szentenciáját: nem danzig van a'.

— De azt is mondta, hogy csak külön-külön hajlandó tárgyalni az államokkal és fegyverrel a kézben.

— Hatásos mondás vót, de azért úgy hiszem mégse fognak tárgyalni. Mer' ha valaki aszongya, hogy nem ismeri el a bírósgot, akkor nem is lehet tárgyalást tartani az ügyébe' csak in kontumácián.

— Jaj, de érti a jogi kifejezéseket.

— Muszáj, instálom, mer' mostanába' nagyon sok törvényt tanultam át. Alig hogy kitőttem a zód cédulát a házberádóru, meg a közmunkáru, most kezdek kitöteni a fisákat, oszt a legrosszabb, hogy arra is felelni kell, hogy miből élek. Mán pejig én erre évek óta nem tudok felelni a mostani forgalom mellett.

— Na és a közmunkát megváltja?

— Dehogy válom, ledógozom. Mán meg is kaptam a beszasomat. A tévedésből fehér mésszel bemázolt aszfaltrul fogom lekaparni a meszet, oszt megétetem azokkal, akik a sok féle rendeletbe mán ugys belébolondultak.

Különös dráma egy párizsi kórházban

Az orvost lelőtte az ápolónő. „Hipnotikus betolyás alatt tartott, azért öltem meg” -- védekezett a rendőrség előtt

Páris, ápr. 29. Egészen szokatlan dráma játszódott le tegnap Párisban, a Tenou kórházban. A délelőtti órákban, a rendelési órák alatt a betegek várótermében megjelent Ivonne Thieffin ápolónő. Abban a pillanatban, amikor a rendelőorvos, Pierre Bretou kinyitotta a várószoba ajtaját, hogy a következő beteget beengedje, Ivonne Thieffin táskájából kis revolvert vett elő és háromszor rácsújtotta az orvosra, aki véresen összeesett. A betegek sikoltozása közben csak egy ember nem vesztette el lélekjelenlétét, Henry Bouigus kiegészítő-orvos, aki az ápolónőhöz ugrott és ki akarta csavarni kezéből a fegyvert. Dulakodás közben a revolver ismét elszűnt és az orvos átlőtt combbal esett össze. Végül is sikerült lefegyverezni az ápolónőt, akit a rendőrségre kísérték.

Kihallgatása alkalmával az ápolónő egészen szokatlan vallomást tett. Elmondta, hogy Pierre Bretou hipnotikus befolyás alatt tartotta hosszú idő óta, megakadályozta azt is, hogy ápolónői kurzusát befejezze és mintegy hat hónappal ezelőtt, ugyancsak hipnotikus befolyás alatt — barátnőjévé is tette.

— Nem volt más választásom, mint vagy öt megölni, vagy öngyilkosnak lenni — monda Ivonne Thieffin. — Egy biztos, ha nem sikerült megölnöm, ha felgyógyul, úgy elveszem.

A rendőrség most azt kutatja, hogy az ápolónő valóban idegbeteg-e, vagy pedig ezzel a furcsa mesével akarja elrejtetni azt, hogy egy egyszerű féltékenységi dráma történt.

Három év múlva kiszabadul a nyolcvanhét évre ítélt Brandabura

Bucuresti, ápr. 29. Brandabura, a híres országúti banditát a bíróság életfogytiglani kényszermunkára ítélte. Brandabura a fegyházban mintaszerűen viselkedett és büntetéséért ezért 15 évre szállították le. Amikor 8 évet már kitöltött

Brandabura megszökött és újabb utonállásokat követett el.

Ujból elfogták és újból elítélték. Az újabb büntetésekkel együtt Brandabura összbüntetése

87 évre emelkedett.

A napokban Brandabura beadvánnyal fordult a törvényszékhez és előadta, hogy

az eredetileg kapott 15 évi büntetésből már csak 3 év van hátra

és miután a törvény szerint mindig a legnagyobb büntetés számít és a kisebb utólagos mellékbüntetések nem lehet

a rabbal kitölteni, ha egy nagyobb büntetést szabtak ki rá.

A törvényszék helyt adott a beadványnak és kimondta, — hogy Brandabura büntetéséből mindössze 3 év van hátra.

SPORT

A mai bajnoki mérkőzések

Ma két B-divíziós mérkőzés lesz Váradon. A NAC a gyulafehérvári Unireat látja vendégül, a Crisana ellenfele az Universitatea lesz. A mérkőzések az idei bajnoki sze-

zon legérdekesebb összecsapásai lesznek.

A NAC—Unirea meccs a Károly pályán délután 5 órakor kezdődik. A Crisana—U. meccs délelőtti 11 órakor lesz.

Május elsején nagy sportattrakciója lesz Váradnak: a NAC a kolozsvári Victoriával játszik. Az A-divíziós csapat vendégszereplése B-divíziós viszonyaink közepette eseménynek számít.

Rádió műsor

VASÁRNAP

BUCURESTI. 8.30 Hanglemezek, torna, étrend, orvosi tanácsok. 9.55 Harangszó és istentisztelet. 12 Sibiceanu zenekar. 13 Időjelzés, sporhírek. 13.05 Sibiceanu zenekar. 13.35 Hanglemezek. 14.10 Hírek. — 14.30 Hanglemezek. 15.20 A falu órája. 16.15 Cigányzene. 18 Időjelzés. 18.02 Tánczene. 19 Orvosi krónika. 19.15 Ének négyes. 19.40 Tánczene. 21 Operaházi előadás. Szünetben hírek és sporteredmények. 23 Hírek. 23.15 Könnyű zene.

BUDAPEST I. 9 Hanglemezek. 9.45 Hírek. 11 Református istentisztelet. 12 Római katolikus istentisztelet. 13.20 Időjelzés. 13.30 Üzenetek. 14.30 Hangversenyzenekar. 15 Cigányzene. 17.30 Szalonzenekar. 18.30 Tarka gyermekdélután. 19 Tillinkószámok. 19.15 Felolvasás. 19.45 Hanglemezek. 20.25 Előadás. 20.35 Hangjáték. 21.50 Hírek. 22.05 Operaházi zenekar. 23.15 Hírek. 23.30 Cigányzene. 1.05 Hírek.

Apróhirdetések

PÓSTA

Fényképek

nagyon olcsón és nagyon jól szavatosság mellett

Róna fényképész

műtermében kaphat Régi képekről előtű nagyítások Str. Alexandri No. 4.

ALLÁS

Állító fiukat kuglizóba azon naira felveszek. Reich vendéglő, Gen. Holban-utca 11. 1302

Megbízható, főzéshez értő mindenest keresek elsőjére Balázs fűszerüzlet Str. Alexandri 34. 1304

Intelligens jómodoru ügynököknek szép jövedelmet biztosítunk helyi foglalkozással. — Cím a kiadóban. 1126

14—16 éves leányt könnyű délelőtti házimunkára keresek. Regele Carol 9. I. emelet 7. délután 4—6-ig. 1319

Bihar és Szt. János községek (Jud. Bihor) részére ügyes megbízható lapárust jó keresettel felvesz a „Magyarság”. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Mindenes leányt jó bizonyítvánnyal felveszek. Moisa ügyvéd, Str. Alexandri 25. 1320

Szakácsi községbe, lehetőleg odavaló újságárust keresünk a Magyarság részére. Jelentkezni Nagy Lajos urnál, Tășnad. Jud. Sălaj.

Mindenes leányt, ki nyáron szállóba is szeret lenni felveszek. Sáráné, Str. Cogălniceanu 49. 1317

Szőlőmunkára hozzáértő, jó zánéletű, szorgalmas házaspár jó fizetéssel felvétetik Moldova ucca 93. 1295

KÜLÖNFÉLE

Elveszett fél éves tigristarka pisze kutya. Megtaláló, nyomra vezető jutalomban részesül. Fabricilor 13/a. 1322

VÉTEL-ELADÁS

Varrógépet és kerékpárt javítok, veszek és eladok. Jakab műszerész, Avram Iancu u. 5.

Eladó 3 hold szántóföld, Calea Adaverul 1. Szabó István. 1321

Betöncsök 10 cm. 20 lei, 15 cm. 30 lei, 20 cm. 35 lei Rosenberg cégnél, Calea Victoriei 48. 1233

Eladók hintaszék, villany csillárok, virágállványok, többféle lámpa ernyők, konyha edények, virág cserepek, többféle apróság. Cím a kiadóban. 1263

Jég-szekrények
legelőcsöbök
részletre is
GÁL vaskereskedés
Str. Alexandri 46-a

Eladó 6-os cséplő garnitúra. Str. D. Iuliu Maniu 5. Hideg. 1318

Harci-kanári madarak, valódi fajok, olcsón eladók. Velence-pari 79/b. Restaurant. 1323

A volt városi szállótelep mellett (Str. Stroiescu), a nagyállomástól alig 5 percnire, több, ház építésére is kiválóan alkalmas földterület eladó. Értekezni a tulajdonosnál d. e. 8—10-ig Str. Franceza 12. 442

LAKÁS

Egy uccai szoba, konyha és faskamara kiadó. Str. Scoalei 20. 1211

Kétszobás modern uccai lakás, konyha és fürdőszoba-használattal kiadó. Sas palota, III-ik emelet, Gyárfás.

Eladó fekete női kosztüm és fekete kabát kis alakra. Cím a kiadóban. 833

NYOMATOTT PASZTOR EDE CÉGNEL ORADEA PIATA MIHAI VITEAZUL 4